

Ilisimatitsissut Notat

Uunga Familie- og Sundhedsudvalg
Til Inatsisartut
 /HER

03-05-2017
Sags nr.
Dok. nr. 5313474

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: inin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Tavshedspligt og videregivelse af fortrolige oplysninger.

Efter de almindelige regler i Kriminallov for Grønland (kriminalloven) og landstingsforordning om sagsbehandling i den offentlige forvaltning (sagsbehandlingsloven) samt persondatalovens almindelige regler om tavshedspligt og videregivelse af oplysninger, er enhver, der er ansat i eller udfører opgaver for det offentlige pålagt tavshedspligt. Tavshedspligten gælder i forhold til personfølsomme og fortrolige oplysninger, der opnås kendskab til via arbejde i offentlig ansættelse.

Reglerne om tavshedspligt følger af sagsbehandlingslovens § 27. Her fastslås det, at offentlig ansatte fagpersoner har tavshedspligt med hensyn til alle fortrolige oplysninger om børn, unge og deres familier, som de kommer i besiddelse af igennem deres arbejder. Reglerne om tavshedspligt har til formål at beskytte borgernes privatliv, men reglerne har også til formål at sikre, at der kun udveksles fortrolige oplysninger om børn og unge og deres familier med andre fagpersoner, når dette er nødvendigt og har et sagligt formål.

Overtræder en fagperson sin tavshedspligt reguleres sanktionerne gennem kriminallovens § 50, der åbner mulighed for at straffe den borger, som overtræder tavshedspligten.

Videregivelse af fortrolige oplysninger.

Hvilke oplysninger er fortrolige?

Det fremgår af sagsbehandlingslovens § 28, stk.1 og omhandler oplysninger vedrørende racemæssige forhold, hudfarve, religiøse, politiske, foreningsmæssige, seksuelle og kriminelle forhold samt oplysninger om helbredsforhold, væsentlige sociale problemer og misbrug af nydelsesmidler og lignende. Udgangspunktet omkring fortrolige oplysninger er altså, at man ikke må videregive disse oplysninger til hverken privatpersoner eller til offentlige myndigheder. Privatpersoner kan f.eks. være familie og venner. Offentlige myndigheder kan f.eks. være skole eller daginstitution.

Undtagelsesbestemmelser fra udgangspunktet i sagsbehandlingslovens § 28 stk.1 findes to steder. Det findes i sagsbehandlingslovens § 28 stk.2 og i persondatalovens § 8 stk. 3.

Sagsbehandlingslovens § 28 stk.2 siger at videregivelse af fortrolige oplysninger kan ske, hvis *"det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives"* eller *"den oplysningen angår har givet samtykke"*.

Det fremgår af såvel sagsbehandlingslovens § 28, stk.2 nr.4 og persondataloven § 8 stk.3 siger, at fortrolige oplysninger vil kunne videregives, hvis det sker for at varetage private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundet hemmeligholdelsen herunder hensynet til den oplysningen angår. Denne regel kaldes *"værdispringsreglen"* og videregivelse efter denne bestemmelse kan f. eks. ske, hvis de sociale myndigheder har mistanke om overgreb mod børn eller unge.

Skærpet underretningspligt

I forslaget til Inatsisartutlov om støtte til børn § 16 gives der hjemmel til at videregive fortrolige oplysninger i form af *skærpet underretningspligt*.

Den skærpede underretningspligt går forud for tavshedspligten. Det betyder at, at man som fagperson er forpligtet til at underrette socialforvaltningen i overensstemmelse med § 16, selv i de tilfælde hvor man ifølge lov har tavshedspligt, hvilket f. eks. læger og sygeplejersker har efter en anden lovgivning.

Den skærpede underretningspligt er en personlig pligt. Det betyder, at en fagperson er ansvarlig for at reagere og handle på sin egen bekymring, hvis man er blevet bekendt med et barn eller en ung kan have brug for hjælp. Fagpersonen har dermed som enkelt person pligt til at kontakte kommunens sociale myndigheder og videregive sin bekymring for det konkrete barn eller unge.

Samtykke

Videregivelse af fortrolige oplysninger kan altid ske, hvis personen gennem et udtrykkeligt og skriftligt samtykke har givet tilladelse. Et samtykke kan til enhver tid tilbagekaldes igen.

Når det gælder børn under 18 år og deres forhold, er det som udgangspunkt forældremyndighedsindehaverne, der skal give samtykke på barnets eller den unges vegne.

Det vil bero på en konkret vurdering af barnets modenhed, herunder sagens karakter i øvrigt, hvorvidt barnet kan give gyldigt samtykke. Modsætter forældremyndighedsindehaveren sig dette, må det respekteres, med mindre det er klart, at forældremyndighedsindehaveren ikke har truffet sin afgørelse ud fra barnets eller den unges interesse og behov.

Udveksling af oplysninger i det tidlige eller forebyggende arbejde.

Fagpersonerne skal som udgangspunkt altid forsøge at indhente samtykke fra forældremyndighedsindehaveren til udveksling af oplysninger.

I de tilfælde hvor det ikke er muligt at opnå samtykke eller, hvor det vurderes u hensigtsmæssigt f.eks. fordi forældrene ikke ønsker at samarbejde eller ikke er i stand til at gøre, hvad der er bedst for barnet, giver *værdispringsreglen* i sagsbehandlings- og persondatalovens hjemmel til at videregive oplysninger om barnets og familiens rent private forhold.

Endvidere gives der i udkast til bekendtgørelse om støtte til børn (myndighedsbekendtgørelsen) kapitel 4, hjemmel til at der kan ske udveksling af oplysninger i det tidlige eller forebyggende arbejde.

Udveksling af oplysninger kan herefter ske mellem pædagogisk psykologisk rådgivning, skole, skolefritidsordninger, sygeplejersker, sundhedsplejersker, læger, tandlæger, børnehaver, fritidsklubber og myndigheder, der løser opgaver inden for området. Selvejende eller private institutioner samt friskoler er også omfattet

Kravet til udveksling af oplysninger er at det "*må anses for nødvendigt som led i forebyggelsen af overgreb mod børn*" jf. udkast til myndighedsbekendtgørelsen § 14.

Reglerne i den ovennævnte myndighedsbekendtgørelsens kapitel 4 udstedes med hjemmel i forslag til Inatsiarlov om støtte til børn § 43 stk.4.

Konklusion.

Det følger af ovennævnte gennemgang, at der allerede nu er hjemmel til at udveksle oplysninger i det forebyggende arbejde og i den konkrete tidlige indsats overfor et barn eller en ung efter reglerne i sagsbehandlings- og persondataloven.

For at skabe yderligere klarhed hos de forskellige aktører i det forebyggende arbejde og derigennem styrke barnets retssikkerhed vil der kunne indsættes en ny specifik bestemmelse i lovforslaget til Inatsisartutlov om støtte til børn omkring udveksling af oplysninger i det tidlige eller forebyggende arbejde.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Sara Olsvig